

T. B. M. M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 23.02.2023

Sayı: 342

İsmail KONCUK
Adana Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte yer almaktadır.
Gereğini arz ederim. 20/2/2023

İsmail KONCUK
Adana Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih:	24 Şubat 2023	Esas No: 2/4955

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİGİ
23 Şubat 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
23 Şubat 2023
No: 1173713

GENEL GEREKÇE

06/02/2023 tarihinde meydana gelen ve 11 ilimiz ve etkilenen diğer illerimizin (Kahramanmaraş, Kilis, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman, Malatya, Hatay ve Elazığ) yerle bir olduğu 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki depremlerin ardından; vatandaşlarımız çok zor günler geçirmektedir.

Ülkemizin yaşadığı en büyük felaketlerden biri haline gelen depremde; çok sayıda vatandaşımız olumsuz etkilenmiştir. Vatandaşlarımızın günlük hayatlarını idame ettirecek yiyecek, ısınma, barınma gibi hayati sorunları tam manasıyla çözülememiş, çalışma imkanlarının da ortadan kalkması nedeniyle devletin yetkilerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Deprem afeti yaşanan illerimizdeki işveren, sigortalı ve hak sahiplerinin; iş ve işlemlerininin kolaylaştırılması ve gerekli tedbirlerinin alınması gerekmektedir. Depremın yıkıcı etkisinin çok büyük olması nedeniyle, vatandaşlarımızın primlerini ödemekte zorluk çekmelerinin önlenmesi ve zorunlu sürelerin mağduriyet yaşatmaması açısından prim borçlarının silinmesi amaçlanmaktadır. Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen illerde, prim borçlarının silinerek; kuruma verilmekle yükümlü olunan bilgi, belge ve beyannamelerin verilme zorunluluğu gibi işlemlere gerek kalmaması ile vatandaşlarımızın ödeme derdlerinin olmaması amaçlanmıştır.

Dini Bayramlarımızda emeklilerimizin aldıkları bayram ikramiyelerinin öncelikli olarak, belirlenen asgari ücret tutarında ödenmesi ve deprem bölgesinde depreme yakalanarak vefat eden vatandaşlarımızın yakınları ve sağ çıkan vatandaşlarımızın, yaş ve prim gününe bakılmaksızın emekli sayılarak, emekli maaşının kendilerine veya mirasçılara bağlanması gerekmektedir.

Vatandaşlarımızın yaralarına bir nebze de olsa çare olabilmek adına gerekli önlemlerin alınması amacıyla bu Kanunda birtakım değişiklikler yapılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda hazırlanmış olduğumuz Kanun teklifimizle, depremden etkilenen ve zarar gören vatandaşlarımız için gerekli düzenlemelerin yapılması hedeflenmiştir.

Afetler sosyal yaşamın kesintiye uğramasına, insan yaşamı ve malvarlıklarının zarar görmesine neden olmaktadır. Bu durumdaki bir kişi çalışma hayatı ve sosyal yaşantısında etkin olamayacağından sosyal güvenceye duyulan ihtiyaç daha da önem arz etmektedir. İnsan onuruna yakışır bir yaşam sürmenin temel koşulu, sosyal güvenlik hakkına sahip olmaktır.

Doğal afetler sonrası piyasanın daralması neticesinde, çalışma gücünü olumsuz yönde etkileyen riskler ortaya çıkmaktadır. İşsizlik gibi risklerle karşılaşan birey; geçici ya da sürekli olarak belirli bir gelirden yoksun kalmakta, ekonomik güvensizlik ortamına itilmektedir. Bu durumun önüne geçilmesi için 06/02/2023 tarihinden önce deprem bölgesinde yaşayan, yakını kaybetmiş, sigorta girişi olup, sigortalık hakkında yararlanmayan veya emeklilik için prim günü yeterli olmayan depremzedelerin emekli edilmesine yönelik hazırlanan Kanunun teklifi önem arz etmektedir.

Anayasa Mahkemesi kararlarında, *Anayasamızın 60.maddesinde düzenlenen sosyal güvenliğin amacı hususunda "Bireylere gelecekte karşılaşacakları sosyal riskler karşısında yoksulluğa düşmemeleri için asgari ölçüde bir yaşam düzeyi sağlamakla yükümlüdür."* şeklinde hüküm yer almaktadır.

İçinde bulunduğumuz ekonomik krizin önümüzdeki günlerde daha da derinleşerek baş göstereceği düşünüldüğünde; işsizlikle karşı karşıya kalacak bireylere yönelik, asgari bir güvence sağlamak adına sosyal güvenlik varoluş nedenini gerçekleştirmek durumundadır. *“Sosyal güvenlik, bireylerin istek ve iradeleri dışında oluşan sosyal risklerin kendilerinin ve geçindirmekle yükümlü oldukları kişilerin üzerlerindeki gelir azaltıcı ve harcama artırıcı etkilerini en aza indirmek, ayrıca sağlıklı ve asgari hayat standardını güvence altına alabilmektir”* bu nedenle asgari yaşam düzeyinin sağlanması amaçlanarak, 06/02/2023 tarihinden önce depremden etkilenen illerimizde (Kahramanmaraş, Kilis, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman, Malatya, Hatay ve Elazığ) yaşayan, yakınını kaybetmiş, sigorta girişi olup sigortalık hakkından yararlanmayan veya emeklilik için prim günü yeterli olmayan depremedelerin emekli edilmelerine yönelik bu Kanun teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇESİ

MADDE 1- 5510 sayılı Kanuna göre emekli edilmiş vatandaşlarımız ve bu tarihten önce emekli olan vatandaşlarımızın enflasyon nedeniyle kayıplarının telafi edilmesi ve 06/02/2023 tarihinde yaşanan büyük depremden etkilenen bütün vatandaşlarımızın emekli ikramiyelerinin her yıl asgari ücret tutarında revize edilmesi öngörülmektedir.

MADDE 2- Deprem bölgesinde depreme yakalanarak doğrudan zarar görerek vefat eden ve sağ çıkan vatandaşlarımızın yaş ve prim gününe bakılmaksızın SGK tarafından emekli sayılarak, emekli maaşı kendilerine veya mirasçılarına bağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesi.

MADDE 4- Yürütme maddesi.

**5510 SAYILI SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/05/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Ek 18 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Kurumca bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara bayramın içinde bulunduğu ayda gelir ve aylık alma şartıyla, ayrıca 06/02/2023 tarihinde yaşanan depremlerden doğrudan zarar görerek etkilenen vatandaşlarımıza, gelir ve aylık alma şartı aranmaksızın, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı’nda net asgari ücret tutarında bayram ikramiyesi ödenir.”

MADDE 2- 31/05/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 95-

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, 08/09/1999 tarihi öncesinde sigortalı olan ve bu Kanuna ve mülga sosyal güvenlik kanunları hükümlerine göre, emeklilik için gereken sigortalılık süresi ve prim gün sayısı koşullarını sağlamış olan ancak yaş koşulunu sağlayamayanlardan bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren kuruma başvuruları halinde yaşlılık aylığına hak kazanarak, yaşlılık aylığı bağlanır. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Ayrıca 06/02/2023 tarihinde meydana gelen depremler sonucunda malul kalan sigortalılar ile ölen sigortalılar için, malullük ya da ölüme sebep olan deprem tarihinden itibaren; yaş ve prim gününe bakılmaksızın emekli sayılarak kendilerine, ölümleri halinde mirasçılarına yaşlılık aylığı bağlanır. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.